

TOOPUNALIPU
EESTI NSV
AKADEEMILINE
BALLETI-

ORDENIGA
RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

„ESTONIA“

GIOVANNI BATTISTA PERGOLES

Teenija-käskijanna

KAKS INTERMETSOT

D. M. Federico libreto

Eestikeelne tõlge: Eino Uuli

SERGEI RAHMANINOV

Aleko

Ooper 1 vaatuses 2 pildis

V. Nemirovitš-Dantšenko libreto

Eestikeelne tõlge: Uno Kreen
ja Kulno Süvalep

ORDENIGA
RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

TOOPUNALIPU
EESTI NSV
AKADEMILINE
BALLETTI-

"ESTONIA"

Muusikaline juht ja dirigent —

Eesti NSV teen. kunstitegelane **Vallo Järvi**

Lavastaja — Eesti NSV teen. kunstitegelane **Paul Mägi**

Kunstnik — **Eldor Renter**

Koormeister — **Uno Järvela**

Kontsertmeistrid: Eesti NSV teen. kunstnik

Tekla Koha, Evi Ross, Raivo Kursk

Ballettmeister — **Mai Murdmaa**

Etenduse juht — **August Sepp**

SIIGELI RAHMANNINOV

Aleks

Cooper 1. ja 2. pildis

V. Znamenski ja K. Krasin

Eestis on ka Uno Järvela

ja K. Krasin

estonia-köörilmin

Vallo Järvi

Paul Mägi

Eldor Renter

Teenija-käskijanna

Tegelased:

Doktor Uberto **Teo Maiste**
Serpina **Jelena Solovjova**
Vespone **Verni Kirs**

Giovanni Battista Pergolesi (1710—1736) lühiooper «Teenija-käskijanna» koosneb kahest intermeetsost, mis olid esialgselt mõeldud esitamiseks sama autori tõsise ooperi «Uhke vang» vaheaegadel. Kuid ootamatult omas «Teenija-käskijanna» palju suuremat menu kui «Uhke vang» ning võitis peagi eluõiguse iseseisva teosena. Tänapäeval loetakse seda teost itaalia koomilise ooperi traditsioonide üheks aluserajajaks ning esitatakse suure menuga paljudel ooperilavadel.

Lühike sisuseletus

Rikas vanapoiss Uberto on nõrkinud teenijanna Serpina käitumisest, kes ei kannu oma isanda eest enam korralikult hoolt. Uberto ähvardab Serpina omavolile lõpu teha ning otsustab abielluda. Serpina soovib naiseks ennast, öeldes doktorile, et temast paremat kandidatuuri on vaevalt võimalik leida. Uberto on Serpina jultumusest šokeeritud.

Serpina otsustab appi võtta kavaluse. Teda aitab teener Vespone, kes ohvitseriks ümberriietatuna esineb Serpina peigmehena.

Uberto ärkab armukadedus, sest Serpina pisarad olid tema südant ikkagi liigutanud. Tal poleks tegelikult midagi ka nendevahelise abielu vastu, kui tavad ja eelarvamused ei oleks nii suureks tõkkeks.

Serpina peigmees nõuab pruudile suurt kaasavara, ähvardades vastu-seisu korral vanameest tappa. Ihuskoil on kahju oma raha kaotada ning Uberto otsustab Serpinaga abielluda. Maskeraad küll paljastub, kuid Uberto ei saa oma nõusolekust enam taganeda ja nii viisi ongi saanud teenijast majas käskijanna.

Orkestri koosseis:

Tšembalo
Evi Ross
või
ENSV teen. kunstnik
Tekla Koha
Tšello
Emilia Ivanušenkova
või
Mai Rõuk
Kontrabass
Vladimir Luht
või
Herbert Vellesaar

I viiul
ENSV teen. kunstnik
Hugo Schüts
Rudolf Milli
või
Arved Jakobi
Raivo Erendi
II viiul
Mihkel Kranig
Henn Jõots
Viola
Erich Loit
või
Lembit Tatrik

Serpina — Jelena Solovjova

Teenija-käskijänna

Uberto — Teo Maiste

Aleko

Tegelased:

Aleko	NSV Liidu rahvakunstnik Tiit Kuusik ✓ Uno Kreen Teo Maiste
Noor mustlane	Ivo Kuusk Tiit Tralla ✓
Vana mustlane	Uno Kreen ✓ Teo Maiste
Zemfira	Maarja Haamer Haili Sammelselg ✓
Vana mustlasnaine	Linda Köögard ✓ Madli Poola Viivika Vasar

19-aastane Sergei Rahmaninov kirjutas ooperi «Aleko» oma diplomitööna Moskva Konservatooriumis. Erakordse loomingulise andumusega kulgenud töö vältas kõigest 17 päeva ning pälvis eksamikomisjonilt kõrgeima hinde.

Järgmisel aastal, 27. aprillil (9. mail) 1893. a. toimus «Aleko» esietendus Moskva Suures Teatris, saades sooja vastuvõtu osaliseks nii publiku kui ka professionaalsete muusikute poolt. Sellest ajast peale on «Aleko» jäänud püsima paljude teatrite repertuaari.

Lühike sisuseletus

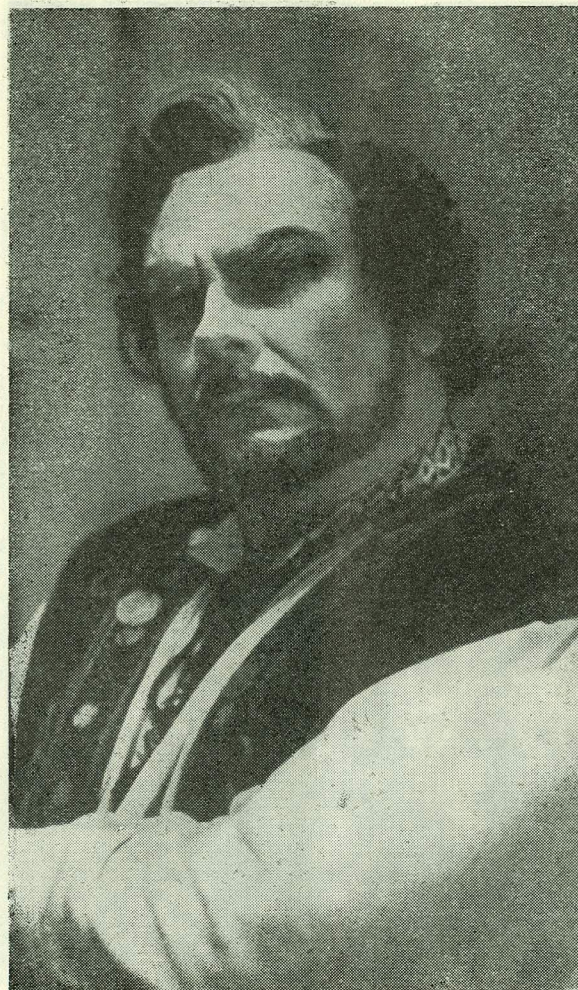
Jõe kaldal on leidnud laagripaiga mustlaste rännuvuor. Juba kaks aastat viibib mustlaste hulgas ka Aleko, kes pärast kõrgema seltskonna ning tühise linnaelu hülgamist leidis siin vabaduse ning armastuse. Kuid Zemfira tundes Aleko vastu jahenesid üsna varsti.

Vana mustlane meenutab nooruspäevi ja oma õnnetut armastust — ainult aasta kestis Mariula truudus. Jättes maha väikese tütre, lahkus Mariula koos teise mehega. Aleko ei mõista, miks mustlane ei jooksnud põgenikele järele ega maksnud reeturile kätte. Kui temaga juhtuks taoline lugu, paiskaks ta ka magava vaenlase kõhklematult kuristikku. Kuid Zemfira ja tema salajane armastatu — noor mustlane, suhtuvad juhtumusse teisiti. Milleks tappa, kui armastus on vaba! Vana mustlase jutustusest tekkinud nukrat meeleolu püüavad juuresolijad hajutada lõbusa tantsuga. Zemfira ja noor mustlane kaovad märkamata.

Aleko hinges lööb lõkkele piinav armukadedus. Kogu öö vaevavad teda painajalikud mõtted.

Valgeneb. Vana kääpa lähedal jätab Zemfira noore mustlasega hüvasti. Ta kiirustab, kartes Alekot. Kuid viimane on juba siin. Veel kord püüab Aleko tagasi võita Zemfira armastust, kuid tema anumised on asjatud. Pimedas vihas tapab Aleko noore mustlase ja Zemfira.

Sündmuspaigale jookseb kogu laager. Zemfira isa ja koos temaga kõik teised mustlased nõuavad, et mõrvar lahkuks nende hulgast. On saanud hommik. Laager asub teele. Aleko on meeleheitel. Jälle ootab teda üksindus.

Aleko — Tiit Kuusik